

Számunk szerzői

- BARÁTH KATALIN (sztojkovicspiksz@gmail.com) – történész, szabadúszó, Budapest
- CSORBA GYÖRGY (gyorgycsorba@gmail.com) – történész, szabadúszó, Budapest
- CZEFERNER DÓRA (czefernerd@gmail.com) – doktoranda, Pécsi Tudományegyetem BTK, Interdiszciplináris Doktori Iskola, Pécs
- DEÁK ÁGNES (deakagnes@yahoo.com) – történész, Szegedi Tudományegyetem BTK, Szeged
- ERDŐS ZOLTÁN (finnegan@freemail.hu) – PhD-hallgató, Eötvös Loránd Tudományegyetem BTK, Történelemtudományi Doktori Iskola, Budapest
- ERŐS VILMOS (eros.vilmos@gmail.com) – történész, Debreceni Tudományegyetem BTK, Történelmi Intézet, Debrecen
- OLGA KHAVANOVA (austrian.centre.inslav@gmail.com) – történész, Orosz Tudományos Akadémia Szlavisztikai Intézete, Moszkva
- KISANTAL TAMÁS (tamas.kisantal75@gmail.com) – irodalomtörténész, Pécsi Tudományegyetem BTK, Pécs
- KÖVÉR GYÖRGY (kover.gyorgy@btk.elte.hu) – történész, Eötvös Loránd Tudományegyetem BTK, Budapest
- MIHÁLYI DOROTTYA (mihalyidori@gmail.com) – egyetemi hallgató, Szegedi Tudományegyetem BTK, Szeged
- RÓZSA MÁRTON (jurgen.rm@gmail.com) – PhD-hallgató, Eötvös Loránd Tudományegyetem BTK, Történelemtudományi Doktori Iskola, Budapest
- SZABÓ SZILÁRD (szaboszilarddte@freemail.hu) – történész, jogász/jogtörténész, Debreceni Egyetem BTK, Politikatudományi és Szociológiai Intézet, Politikatudományi Tanszék, Debrecen
- SZEBERÉNYI GÁBOR (szeberenyi.gabor@lib.pte.hu) – könyvtáros, Pécsi Tudományegyetem, Egyetemi Könyvtár és Tudásközpont, Pécs
- TAKÁCS ÁDÁM (takacsadam@hotmail.com) – történész, Eötvös Loránd Tudományegyetem BTK, Atelier Európai Társadalomtudományok és Historiográfia Tanszék, Budapest
- TÖRŐ LÁSZLÓ DÁVID (t.laszlo.d@gmail.com) – PhD-hallgató, Debreceni Tudományegyetem BTK, Történelmi és Néprajzi Doktori Iskola, Debrecen
- VÁRI LÁSZLÓ (<https://independent.academia.edu/LászlóVári>) – művelődéstörténész, független kutató, Budapest

A fordítást BARNA JÓZSEF készítette.

Contents

Essays

GYÖRGY KÖVÉR

Transvaluations. A Concept and its Meanders through 20th-Century
Historiography 5

GÁBOR SZEBERÉNYI

Tagányi and Szekfű. Additions to the Historiographical Associations
of a Master-Disciple Relationship 29

LÁSZLÓ DÁVID TÖRŐ

The “Eckhart Debate”: the Contemporary Reception of Ferenc Eck-
hart’s Programmatic Treatise 57

VILMOS ERŐS

Taking Refuge in Silence... and Intellectual History. Sándor Doma-
novszky’s Views of History and Historical Policy at the Turn of the
1930s and 1940s 78

KATALIN BARÁTH

“But History is One and Indivisible”. Identity Crisis and Ritual Self-
Definition: The Centennial Ceremony of the Historical Society (1967) 99

TAMÁS KISANTAL

Holocaust Literature in Hungary. Methodological Comments for a
History of Hungarian Holocaust Literature 116

Workshop

SZILÁRD SZABÓ

The Informationsbüro 135

LÁSZLÓ VÁRI

An Eastern Star chapter in Hungary 145

Theory and method

ÁDÁM TAKÁCS

Rebirth with complications. The question of the event against the
backdrop of recent historical and philosophical discourses 160

Beyond our borders

“...moving away from great national narratives.” Interview with Olga
Khavanova by Ágnes Deák 178

The selected bibliography of Olga Khavanova’s works 185

OLGA KHAVANOVA

Farewell to Saint Petersburg: Count Miklós Esterházy leaves the
Russian capital 188

Reviews

The history of a century-long war (<i>János B. Szabó: Háborúban Bizánccal: Magyarország és a Balkán a 11–12. században. Boldog Zoltán tanulmányával. Corvina Kiadó, Budapest, 2013</i>) MÁRTON RÓZSA	200
Apocalypticism, Reformation, national identity (<i>Sándor Őze: Apokaliptikus időszemlélet a korai reformáció Magyarországon, 1526–1566. Magyar Napló – Írott Szó Alapítvány, Budapest, 2016.</i>) ZOLTÁN ERDŐS	205
The Eastern voice of England (<i>Steven Richmond: The Voice of England in the East. Stratford Canning and Diplomacy with the Ottoman Empire. I. B. Tauris, London–New York, 2014.</i>) GYÖRGY CSORBA	208
„On the trail of forgotten women from Pécs” (<i>Tünde Árvai: Városanyák. Mozaikok a pécsi nők 19-20. századi történetéből. [Pécsi Mozaik 5.] Kronosz Kiadó–Pécs Története Alapítvány, Pécs, 2016.</i>) DÓRA CZEFERNER	211
Story, history, historiography (<i>Vilmos Erős: Modern historiográfia: az újkori történetírás egy története. Ráció Kiadó, Budapest, 2015.</i>) DOROTTYA MIHÁLYI	217
<i>Authors</i>	221

Az Aetas történettudományi folyóirat 2017. évi előfizetői felhívása

Rendkívül fontos folyóiratunk számára előfizetőink támogatása és hűségese kitartása. Ebben az évben a következő tematikus számaink jelennek meg:

A nagy háború árnyékában

A politikai Jókai Mór

A pápaság története a középkorban

1917 – egy évszázad távlatából

Interjúkat közlünk Pál Judittal (Kolozsvar), Gergely Andrással (Budapest).

Folytatjuk „*Elmélet és módszer*” rovatunkat.

Eddigi gyakorlatunknak megfelelően a 2017-es évfolyamra is kedvezményt biztosítunk előfizető olvasóinknak, hogy ezzel is jelezzük, nagyra becsüljük bizalmukat és támogatásukat.

Többféle előfizetői módot ajánlunk fel ugyanakkor, hogy alkalmazkodjunk olvasóink igényeihez:

Éves előfizetői ár: **4000 Ft** (tartalmazza a postaköltséget, az év végén elektronikus formában is előfizetőink rendelkezésére bocsájítjuk az évi négy számunkat!)

Éves elektronikus előfizetői ár: **3500 Ft** (pdf file-ban e-mailen a lapszámok megjelenésekor)

Egy számot megrendelőknél: **1000 Ft + postaköltség**

Egy szám könyvesbolti ára: **1100 Ft**

A folyóirat megrendelhető a kiadó e-mail és postai címén.

Korábbi számunkat (postaköltség felszámolásával) a szerkesztőség címén szintén meg lehet rendelni.

Jövedelemadójának 1%-át ebben az évben is felajánlhatja egy olyan egyesületnek, alapítványnak, amelyet arra érdemesnek ítél. Folyóiratunk szerkesztői azzal a kéréssel fordulnak Önnek, hogy ha támogatásra méltónak tartja folyóiratunkat, válassza az AETAS-t.

Adószámunk: 19079581-2-06

Nagyon köszönjük Olvasóinknak eddigi támogatásukat!

Aetas Könyv- és Lapkiadó Egyesület
6701 Szeged, Pf. 1179
<http://www.aetas.hu>
aetas@mail.u-szeged.hu

Film és történelem

„Körül voltam én véve rendszeren (...), ha nincs a film, akkor engem biztos, hogy börtönbe zárnak.” Interjú Ferenczi József egykori tsz-elnökkel, a *Határozat* című dokumentumfilm kulcsszereplőjével. (Készítette: Szabó Elemér)

Barkóczi Janka:

Hírek múlt időben. Emlékezetpolitika a Magyar Világhíradókban (1931–1944)

Takács Róbert:

Nyugati film és közönsége Magyarországon 1953 után

Murai András:

Van képünk róla. Az 1956-os forradalomról készült filmdokumentumok a Kádár-rendszer játékfilmjeiben

Mravik Patrik Tamás: „Megszaporodtak filmjeinkben a szocialista hősök”

Filmkészítés Magyarországon az 1960-as évek elején a dramaturgiai tanácsok vitáinak tükrében

Berta János: Társadalmi elkötelezettség filmen. Társadalom és politika az 1960–70-es évek fordulóján készült magyar dokumentumfilmekben

Bezsenyi Tamás – Lénárt András: „Dicsértessék... dobják el a fegyvert!” A bűn politikai ábrázolása játékfilmekben a Kádár-korszakban

Böszörményi-Nagy Orsolya: Film: produkció és recepció között. A Szerelem című film értelmezései

Óri Péter – Pakot Levente: Háztartásszerkezet a 19. századi Magyarországon. A Mosaic-adatbázis elemzésének első eredményei

A Korall szerkesztőségének elérhetőségei:

terjesztes@korall.org, korall@korall.org, www.korall.org
1113 Budapest, Valkói u. 9.

Előfizetési szándékát kérjük, jelezze a szerkesztőségnél, és valamennyi ideai számunkat postázzuk Önnek. Az éves előfizetés ára 4500 Ft, egy szám ára 1250 Ft.

A Korall Társadalomtörténeti Folyóirat soron következő 2016. évi tematikus számai:

66. Másság és kirekesztés

.

—

Az AETAS történettudományi folyóirat. Megjelenik évente négy alkalommal. Kiadója az AETAS Könyv- és Lapkiadó Egyesület. A lap főként történeti tárgyú tanulmányokat, forrásokot, kritikákat, ismertetéseket, interjúkat közöl, de szívesen fogad írásokat a társadalomtudományok más ágaiból is.

*

Az AETAS megjelenését döntően alapítványi támogatás teszi lehetővé. Az AETAS több vagy akár egy száma is megrendelhető a szerkesztőség címén.

A folyóirat előfizetési díja egy évre 4000 Ft.

A lap ára egy szám megrendelése esetén 1000 Ft + postaköltség, könyvesboltban 1100 Ft.

*

Az AETAS-t a szerkesztőség terjeszti. A lap megvásárolható:

Budapest: ELTE BTK könyvtár, VIII. ker., Múzeum krt. 6–8.;

Írók Boltja, Parnasszus Kft., VI. ker., Andrassy út 45.;

Könyvtárellátó Kht., XIII. ker., Váci út 19.;

Magyar Napló Könyvesbolt, VIII. ker., József körút 70.;

Párbeszéd Könyvesbolt, VIII. ker. Horánszky u. 20.;

Penna Bölcsész Könyvesbolt, V. ker. Magyar u. 40.

Szeged: Egyetemi könyvtár, Petőfi S. sgt.;

Könyv- és Jegyzetbolt, Vitéz u.

Miskolc: Bibliofil Kft., Kazinczy Könyvesbolt, Széchenyi u. 33.;

Fókusz Könyvesbolt, Pátria üzletház.

Pécs: PTE Iskolaszövetkezet Könyvesbolt, Ifjúság út 6.;

PTE Társadalomtudományi Szakkönyvtár, Rókus u. 2.

*

Kiadja az AETAS Könyv- és Lapkiadó Egyesület

6701 Szeged, Pf. 1179.

e-mail: aetas@mail.u-szeged.hu

<http://www.aetas.hu>

Felelős kiadó: Deák Ágnes

Olvasószerkesztő: Horváthné Szélpál Mária

Szerkesztőségi titkár: Wirth Letícia

Telefon: (20) 593-04-56

A borítót tervezte: Annus Gábor

Nyomdai munkálatok: E-press Nyomdaipari Kft., Szeged

ISSN 0237-7934

Bolti ár: 1100,- Ft
Előfizetőknek: 1000,- Ft

A fogalomtörténet nem szakítható ki az intézménytörténeti kontextusból. Az áttekintésből úgy tűnik, hogy átértékelés meghirdetésére egyfelől akkor kerülhetett sor, amikor a jelenkor „szubjektív” értékelői saját szemléletük offenzíváját igyekeztek a tudományos hatalmi pozíciók révén megerősíteni, általánossá tenni. Ezek a törekvések nagyon is telítettek voltak direkt értékítéletekkel. Még akkor is, ha csak a kutatás forrásbázisának és kiaknázásuk módszereinek a gazdagodására hivatkoztak. Persze folyhatott szemléleti átértékelés meghirdetés nélkül is. A 20. századi historiográfiában arra is találtunk példát, amikor a történetírás a „folyamat és eredmény dialektikája” jegyében épp a világnézeti hegemonia keretein belül, a tudomány viszonylagos önállóságának jelszavával igyekezett védeni magát a hatalmi túlsúllyal szemben. A kritikai gondolkodás perszetermészetesen ezt legfeljebb megideologizálásnak tekintette. Ráadásul, ami az ideológiai hegemonián belül védhetőnek tűnt, hatástalanul kevésnek bizonyult a rendszerváltás után. Ha belegondolunk, Max Weber ilyen helyzetekre találta ki a „Wertfreiheit” koncepcióját. Azért viszont végképp nem tehető felelőssé, hogy a magyar historiográfiai gyakorlat nem igazolta vissza az „átértékelés” fogalmi konstrukcióját.

Kövér György tanulmányát számunk 5–27 oldalán olvashatják.
